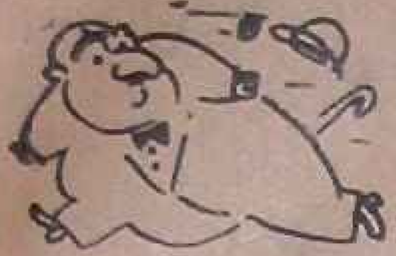
NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

23 KASIM 1949

SENE: 1 SAYI: 4

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDIYESI 10 KURUŞ ★ Siyasi Mizah Dergisi

SUİKAST ve HAKİKAT

Bu yazıyı pazar, günü yazıyoruz. Suikast haberi memleketi heyecana vereli dört gün oluyor. Dördüncü günün sonunda, Cumhurbaşkanile Celâl Bayara suikast hazırlandığı hakkındaki hükûmet tebliğine, artık aslı astarı olmayan bir haber gözü ile bakabiliriz galiba... Aslı, astarı omyan bir haber gözü ile bakabiliriz, çünkü dört gündür ne yeni tevkifler yapıldı, ne yeni ip uçları bulunduğu bildirildi, ne de Sadık Aldoğanın dokunulmazlığı kaldırıldı. Üstelik tahkikatın açılmasına sebep olan ihbarın da muallel olduğu anlaşıldı: Reşad Aydınlı böyle bir ihbarda bulanmadığını, memlekete ve dünyaya karşı tekrar tekrar açıkladı...

Gerçi buna cevap olarak ihbarın diktafonla tesbit edildiği ileri sürülüyor; ama bunun da hükmü yok... Çünkü böylelikle gerçekten suikast hazırlandığı değil, olsa olsa Reşat Aydınlının yalancı ve iftiracı olduğu ispat edilir.

Bütün bunlardan şu sonuca varılıyor ki, mesele belki de mahkemeye düşmeden kapanacaktır. Kapanacaktır, ama hükümetin bu vesile ile açığa vurulan niyeti de hiç bir veçhile artık gizlenemez. Filhakika, seçimler yaklaştıkça hükümetin gittikçe artan bir şiddet politikası yürüteceğinden şüphe edilemez. 80 milyonluk emniyet kadrosu ve koca ordusu elinde iken, üç kişinin hükümet darbesi hazırladığına dair yapılan ihbarı, gizliden gizliye tahkik bile etmeden sanki telâşa düşmüş gibi açığa vuran hükümet, muhalefeti sindirmek için fırsat kolladığını belli etmiştir...

İktidar partisi başlarının halkı kardeliğe dâvet eden, fakat özü tehdit dolu nutukları, bugünkine rahmet okutan yeni basın kanunu tasarısı, çalışma bakanının demeçleri, seçimler yaklaştıkça, baskının artacağını da, hattâ gerekirse bu göstermelik demokrasiden bile vaz geçileceğinde şüphe bırakmıyordu zaten...

Anlaşılıyor ki, laik(?!) Halk Partisi, başına yeşil sarık sardığı halde oturduğu iktidar sandalyasını emniyette görmüyor. Ve 1950 seçimlerinde, ister dine dayanarak olsun, ister sadece liberal görünerek olsun, iktidara uzanacak her eli kırmağa hazırlanıyor...

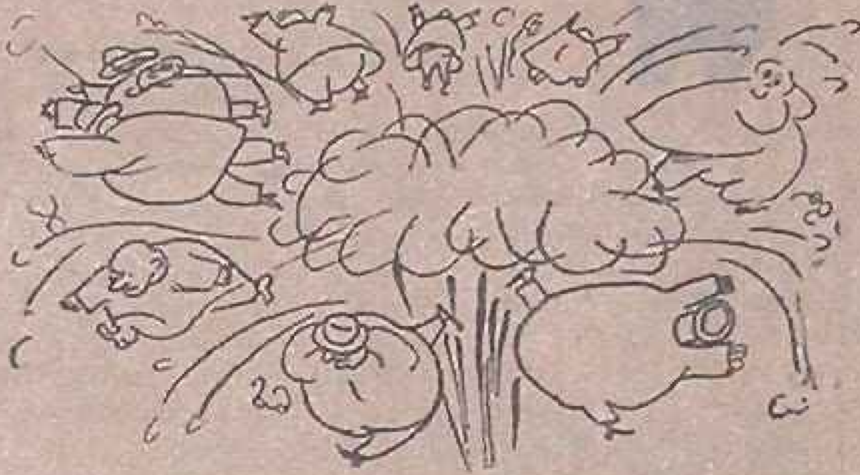
Yıllardır şef sistemini savunup yürütenlerin önderliğinde, demokrasiye ulaşılabileceğine biz halk çocukları, bir gün bile inanmamıştık... Umarız ki son suikast hâdisesi, aydınlarımızın ve yüksek politikacılarımızın da artık gözünü açmıştır.

NUH

Bayilerde mevcudu kalmıyan eski nüshalarımızı idarehanemizden aldırınız...

SUİKASTİN İÇYÜZÜ

Reşat Aydınlı karanlık bir kovukta ses tecrübeleri yaparken bulundu

Ankara: (Ankara muhabirimiz fare bildiriyor) — Ankara telâş ve korku içinde. Kimse ne yaptığını bilmiyor. Kimsenin eli ayağı tutmuyor. Kimse bir şeye elini süremiyor.

Şehirde her tarafa mikrofon konulmuş olduğu rivayeti dolaşıyor. Yeni gelen Amerikan malzemesi ile lâfların mikrofonsuz bile dinlendiğini söyliyenler var. Dün akşam, ağızdan ağıza dolaşan bir rivayete göre, Ulus meydanına konulmuş olan gizli bir makine meydandan geçenlerin kafalarının içlerini okuyormuş.

Ankaranın hâli duman

Ankarada kimse uyumuyor, yemiyor, gülmüyor (hoş eskidenberi gülmezler ya mübarekler!) Dün 256 kadın ve 158 erkek korkudan bayıldı, 12 kişiye nüzül isabet etti, 8 kişi ikalb sektesinden öldü. Ulus meydanında hızlıca öksüren bir adamın 28 kişinin bayılmasına ve bir kişinin ölümüne sebebiyet verdiği söyleniyor. Eczaneler her gün tonlarca sinir ve ishal ilâcı satıyorlar. Bacalardan çıkan yanık kâğıt kokuları şehir semasını kaplamış bulunuyor.

Başbakan ne diyor?

Hâdise üzerine doğru Başbakana koştum. Kollarını sıvamış, kan ter içinde bir takım plânlarla meşguldü: «Kusura bakma. Malûm ya seçime hazırlanıyoruz» dedi.

Celâl Bayar ne diyor?

Oradan Bayarın evine daldım. Telâşlı telâşlı yerde bir şeyler arıyordu: «Ah sorma, muskamı kaybettim. Arıyorum. Ödüm kopuyor.»

C. H. P. Gece gündüz toplantı hâlinde

Ben gittiğim zaman daha dağılmamışlardı... İçerden bir ta...

(Devamı 4 de)

İSTİKLÂL

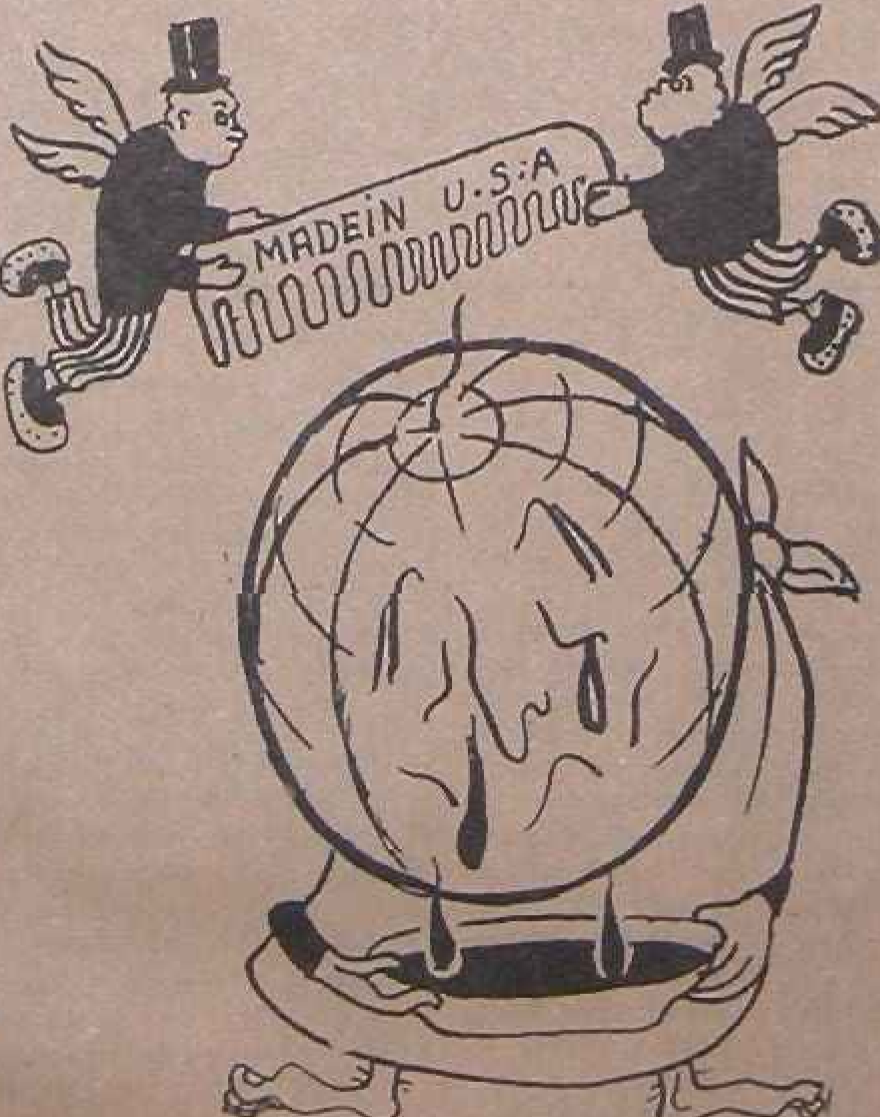
Var mı, Yok mu?

Eski kitap ve gazeteleri karıştırmayı bilmem sever misiniz? Arasıra bunlara şöyle bir göz atmak faydalıdır. Geçen gün Recep Pekerin 1934/35 ders yılında Ankara ve İstanbul Üniversitelerinde okuttuğu ve 1936 da Ulus matbaasında bastırdığı **İnkilâb Dersleri Notları** adlı kitabını karıştırıyordum. Kitabın «Dokuzuncu Ders» adlı son bölümü «İstiklâl» mevzuuna ayrılmış. Peker'in bu mevzuda neler demiş olduğunu merak edip okudum. Okudukça şaştım, okudukça dehşete düştüm. İstiklâl hakkında söylemiş bütün cümleler Truman doktrini ile Marshall plânı gereğince imzaladığımız her iki antlaşmanın hiçbir maddesine uymuyor. Peker, Amerikan yardımına vermiş veriştirmiş. Hâlâ hayret ediyorum, Amerikan yardımı aleyhinde bu kadar

şiddetli bir dil kullanan bu kitap nasıl oluyor da toplatılmıyor, yakılmıyor, yırtılmıyor; aleyhinde nümayiş yaptırılıp basan matbaanın kapıları yıkılmıyor, makineleri kırılmıyor; satan kitapçıların camları çerçeveleri başlarına indirilmiyor; okuyanlar sorguya çekilmiyor, camekânların dışından seyredenler takip edilmiyor?... Hayret içindeyim hayret!... Bir İstiklâldir tutturmuş, o bahaneyle neler dememiş efendim neler dememiş! Eğer inanmıyorsanız,» «Peker böyle şey yazmaz» diyorsanız, eserin bazı parçalarını beraber okuyalım da görün...

(Devamı 2 de)

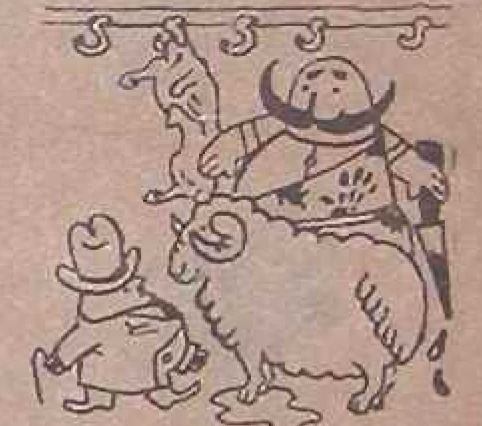

Kel başa «NAYLON» tarak

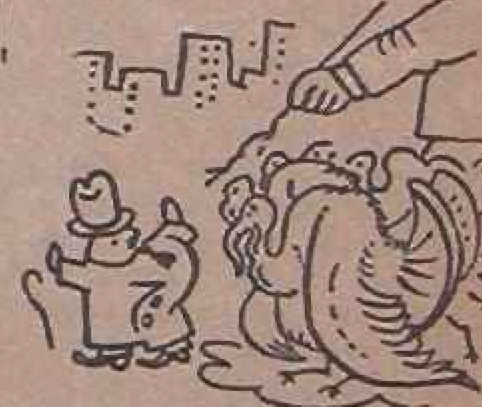
Vali Beyimizin TEFTİŞLERİ

«Bu balık başka balık!» gibi mutat çığlıklar arasında Balıkpazarını gezen valimiz, tetkiklerini derinleştirmek azmi ile

... mezbahaya uğramış, kesilecek bir hayvandan son arzusunu sorduğunda: «Truman'ı gördükten sonra ölmek...» gibi hamiyetli bir karşılık almıştı...

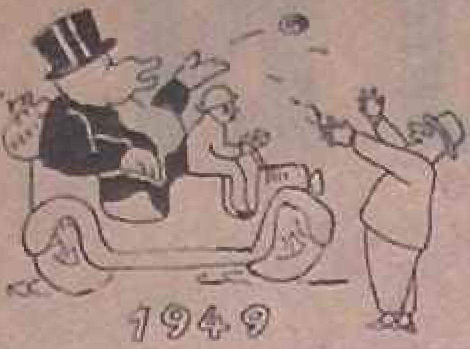
... Vali beyimiz bundan sonra aynı durumda bulunan bir hindi sürüsü ile karşılaşmış, hindiler, Reisicumhuru ziyaret edecek olan Amerikan hindisine karşılık, Amerikan Dışişleri Vekili ile görüşmek üzere Vaşington'a gitmek istediklerini bildirmişlerdir.

Bundan sonra vilâyet konağına dönüp, kendisini ziyaret eden değerli bir dost misafire valimiz memleketimizde milletlerarası sevginin derin kökler saldığını temin edebilmiştir.

Istiklâl var mı, yok mu?

(Baştarafı 1 incide)

Toprak ve Sınır

İstiklâl mevzuunun «Toprak ve sınır» bahsinde Peker şöyle demiş:

«İstiklâlin birinci ana şartı, bir devletin, kendi gücüne dayonarak koruduğu bir sınırla çevrilmiş ulusal bir toprağı olmalıdır. Bu toprağın üstünde ulusal emniyet, iç güven mutlak surette o devletin kendi gücü, kendi vasıtaları, kendi varlığı ile başarılmalıdır. Toprağının içerisinde yurdun güvenini temin için başka devetin yardımına bakan bir devlet istiklâl bakımından eksik ve yaralı bir durumda demektir.» (S. 105)

Başka bir bahiste de şöyle demiş:

„«Bir devlet karşılıklı olmıyan herhangi bir yardım tarzında, başka bir devleti dış tehlikeye karşı koruyucu rol alırsa, korunması mevzu-u bahis olan devletin istiklâli tehlikeye girmiş olur.» (S. 107)

Buyurun bakalım cenaza namazına! Ama diyeceksiniz ki, bugünkü menfaatlerimiz bize sunulan Amerikan yardımını kabul etmemizi icap ettiriyor. Recep Peker, Dış siyasada istiklâl» bahsinde onun da cevabını vermiş:

«Hattâ ecnebi bir devlet himayesi günlük görüşle bir ulusa faydalar getirse bile, ileride üstünde duracağımız karşılıklı şartlar olmayınca, istiklâl mefhumu bu durumda da yaralanmış olur.» (S. 106)

Bu yaralı istiklâli kurtarmak için Recep Peker'in ehemmiyetle üstünde durduğu «karşılıklı şartlar» ı Amerika aklına bile getirmiş değildir; o her şeyi kendi keyfinin istediği gibi menfaati bakımından hazırlanmıştır. BYUM.R.S. nin 18 mart 1947 tarihli bir Londra haberinde bu yardımın şartları açıklanırken şöyle deniyordu:

«Cumhurbaşkanı, Amerikan menfaati uğrunda lüzum gördüğü takdirde, Türkiye ve Yunanistan'a kendi tâyin edeceği şart ve kayıtlar altında olarak yardım etmekte hür ve serbesttir.»

Truman doktrini gereğince imzalanan Türk-Amerikan yardım antlaşmasının 6 ıncı maddesinde de yardımı Amerikan Kongresinin her zaman tek taraflı olrak kesmek salâhiyetini haiz olduğu kayıtlıdır..

«Teşriki, Mesai»

Zaten bu yoldaki bir yardım ve beraber çalışmanın şartları karşılıklı tespit edilmiş olsa bile ne kıymeti var? Bakın, Recep Peker bu hususta ne demiş:

«Uluslararası teşrik-i mesai teklifi, kuvvetliden zayıfa gelince, burada karşılıklı faydalarla birlik çalışma yolu yoktur. Onun yalnız adı teşrik-i mesaidir.» (S. 116)

Türkiye'ye yapılacak olan askeri yardımın mahiyeti, A. A. nın 8 nisan 1947 de Vaşington'dan bildirdiği, Ayan Meclisi Dışişleri Komitesinin raporunda şöyle hülâsa edilmiş:

«Türkiye'ye askeri yardım, başlıca Türkiyenin imâl edemediği uçak savar silâhları, münakale ve taşıt vasıtaları vermek ve demiryolu şebekeleriyle limanlarda bazı islâhat yapmak suretiyle icra edilecektir.»

Bu rapora göre, bize verilecek silâhların nevini Amerika tâyin ediyor; halbuki silâhların tâyini hakkında Recep Peker şöyle demiş:

«Bir devlet ayni zamanda kendi silâhlarının çapını, sayısını, vasıflarını vesair bütün korunma vasıtalarının seçilip hazırlanmasını, kendi faydası ve kendi hesabı nasıl istiyorsa öylece yapabilmelidir.» (S. 107)

Demiryolu ve diğer tesisler hakkında da şöyle demiş:

«Bol keseden ve iyi gibi görünen şartlarla şoseler, demiryolları, binaiar yapmayı da teklif ederler. Bu yolda da müstakbel istilânın temellerini atmak ve kendileri için lâzım olacak tesisleri kurmak kokusunu vaktinde sezmek gerektir.» (S. 116)

Üstünüze afiyet, son yıllarda şiddetli bir «Amerikan nezlesi» ne tutulduk, burnumuz koku almıyor.

Yardım!

Türkiye büyük bir mali sıkıntı içinde, iken Amerika ona yardım teklifinde bulunuyor; Ayan Meclisinin Dışişleri Komitesinin raporunda bu durum şöyle anlatılıyor:

«Türkiyeye yapılacak yordımla güdülen gaye, Türkiye'nin iktisadiyatını, istikrarını tehlikeye düşürecek bir raddede yük altında bırakmadan, emniyet tedbirlerini tesirli bir şekilde kuvvetlendirebilmesi için bazı tedbirler almasına imkân vermektir.»

Peker, bu türlü vaziyetler hakkında, kitabında şöyle diyor:

«Yahut herhangi bir devlet, iktidar yerinde bulunan, sözüm yabana, devlet adamına elçisini yollar, onu bir çok vaitler ve tehditlerle kendine çeker ve ekseriya da devletin perişan mali vaziyetini korumak vaitleriyle kendi siyasasına bağlardı. Bu hale gelmiş olan bir devlet, istiklâlin bütün şartlarını haiz farzedilse bile yine esir olmanın çukuruna adım atmış sayılmalıdır.» (S. 106)

Amerika bu yardımın, Türkiye'nin iç siyasetine bir müdahale sayılamıyacağını sık sık tekrarladığı halde, Dış Bakanlığı Yakın - Doğu bürosu müdürü Henderson, 5 nisan 1947 tarihli bir demecinde şöyle demiştir:

«Teklif edilen tedbirlerin esas

gayesi Yunanistan ve Türkiye'de Demokrasiyi teşvik etmektir.»

Fakat Peker boş durur mu? Henderson'dan daha tedbirli davranıp vaktiyle bu ihtimalide düşünmüş ve kitabında şöyle demiş:

«Bir devletin iç rejimi, kendi tarafından kurulmuyor ve görünen veya görünmiyen yabancı tesirlerin nüfuzu altında şekilleniyorsa, o yurdda istiklâl yok demektir: meselâ, harb sonunda olduğu gibi, bir devlete, başka devletler, sen Kralını kov, Cumhuriyet kur, yahut şöyle bir iç rejim kabul et... der ve bu ulus da kendi isteğine, düşünce ve faydasına uymamasına rağmen onu alırsa, farkında olmaksızın istiklâlini o yönden kaybeder.» (S. 105)

«Harb ve Sulh»

Peki Amerika neden Türkiye'nin iç ve dış siyasetini kendi siyasetine sıkısıkıya ve kıskıvrak bağlamak istiyor, Onu A. P. Ajansının 14 nisan 1947 tarihli Vaşington haberinden açıkça öğrenebilirsiniz. Kolradolu Demokrat senatör Edwin Johnson diyor ki:

«Nefes aldığımız ve yaşadığımız kadar muhakkak ki, 3 cü dünya savaşı Orta Doğuda ve petrol için yapılacaktır. Bu harbin muharebe safları Türkiye çöllerinde kurulmak üzeredir.»

Halbuki sayın Başbakan Şemseddin Günaltay, Denizli'de söylediği 5 kasım 1949 nutkunda bize yapılan yardımın «elâ gözlerimize âşık olduklarından değil», «dünya sulhünü» koruyacağımız için yapıldığını bildiriyor. «Elâ göz» meselesinde her iki siyaset adamının görüşü birbirini tutuyor,

ama ikincisinde küçük bir görüş farkı var. Amerika'lı senatör «Petrol için 3 üncü dünya savaşı»ndan bahsediyor, sayın Günaltay ise yapılan yardımı «dünya sulhu» için zannediyor. «O mâhiler ki derya içredir deryayı bilmez - ler.» Temenni edelim ki, sayın Güantay'ın görüşü doğru olsun.

Şimdi, kitabın İstiklâl bölümün değı diğer bahislerini görelim.

«Hazinede istiklâl» bahsinde Peker şöyle demiş:

«Bir yurdun parası yalnız kendi düşüncesiyle hacmini, kıymetini ve değerini bulmuş olmak lâzımdır.» (S. 109)

«Ulusal hazine bahsinin şartları arasında bütçenin de ulusal olması ve devletin hiç bir dış tesir ve tazyika uğramaksızın geliri yurd ihtiyaçlarına göre dağıtması, bilhassa üzerinde durulmağa değer bir nokta teşkil eder. Şunu demek istiyorum, paranın yalnız yurddaştan toplanmasında değil, toplanan paranın ulusal ihtiyaçlara harcanması üzerinde de yabancı bir devletin tesiri, istiklâli bozar.» (S. 109—110)

Halbuki, Marshall plânı gereğince yapılan 4 temmuz 1948 tarihli Türk-Amerikan iksitadi iş birliği antlaşmasının 2 inci maddesiyle şöyle bir taahhüt altına girmişiz:

Türkiye hükümeti parasının kıymetine istikrar vermeyi, bütçesini denk getirmeyi, dahilde devlet maliyesine karşı güven yaratmayı da taahhüt etmiştir. Amerikan hükümeti bu hususa kontrol etmek salâhiyetini haiz dir.

«Ekonomik İstiklâl»

Kitabın «Ekonomide İstiklâl» bahsinde şöye denmiş:

«Meselâ, Türkiye afyon ekmesin veya tütün ekimi şu kadardan fazla olmasın, pamuk üretimi şu haddi geçmesin diyen bir dış müdahale, Türkiye'nin istihlâlini ihlâl eder.» *(S. 111)*

Halbuki Türk-Amerikan iktisadi iş birliği antlaşmasının 2 inci ve 4 üncü maddelerinde şu şartları kabul etmişiz:

Türkiye hükümeti milli istihsalin bazı çeşitlerini (maden kömürü ve hububat gibi) Avrupa milletlerine, bazı çeşitlerini de (krom gibi) Amerika'ya tahsis edecektir. Bu maddelerin istihsalini arttırmayı ve Amerika'ya nakillerini kolaylaştırmayı Türkiye hükümeti taahhüt eder.

Peker şöyle demiş:

Bir devletin kendi ulusal ekonomisini geliştirmek ve bunu korumak için alacağı tedbirler,

(Devamı 4 de)

SUİKAST DALGASI

İyi cesaret - C.H.P.nin hezimeti - Balta bile-C.H.P. über alles

İYİ CESARET...

Haşmet Orbay fiyaskosundan, Sabahattin Ali çıkmazından sonra böyle bir maceraya girişmek her babayiğitin kârı değil... Doğrusu iyi cesaret. Demek şimdi gazeteler için «Birinci sayfalık» yeni bir yılan masalı başlıyor.

Dayan, kan yapar. Açlığını unutursun... Tahammülün kalmadığı zaman bir yenisi bulunur, elbet korkma!...

BİR AY EVVEL GELEN TERÖR...

Bizim bildiğimiz C. H. P. terörleri Aralık ayında olurdu; 4 aralık, 16 aralık. Buna âdetâ alışmıştık... Bu sene erken gelmesinin sebebi acaba bir şaşırtmaca mı? Yoksa havaların tesiri mi? Belki de Millet Partisinin muhalefetini ötekinden ayırmak gayreti. «Bakın sizi ötekilerle bir tutmadık!» diyecekler...

ARKANIZDAN ATLA MI KOVALIYOR...

Aceleniz ne idi? Reşat Aydınlının plâğı mı bozulacaktı? Daha seçime dünyanın vakti var baylar. Fakat belki arkadan yeni numaralar gelecek de ondan. Çok eğlenceli günler var önümüzde...

ANKARAYI SARAN KORKU...

Sinek küçüktür ama mide bulandırır. Ortada fol yok yumurta yokama etrafın haline bakın! Hele zavallı Ankaralılar her tarafta mikrofon, hoparlör, plâk görüyorlar. Korku dağları bekliyor. Bakın Aldoğan hâdisesini inceleyen komisyondan, milletvekili Numan Aksoyun yüreğine indi, öldü. Bu bildiğimiz. Kim bilir bilmediklerimiz ne kadar...

C. H. P. NİN BÜYÜK HİZMETİ!...

C. H. P. bu arada bilmeden memlekete en büyük hizmeti yaptı: Muhbiri teşhir etti. Artık mevki ve para ümidi ile arkadaşlarını, akrabalarını ihbar edenler bir az düşüneceklerdir. Milletin önünde rezil olmak da var. Efendilere pek güven olmuyor...

C. H. P. BÜTÜN MUHBİRLERİ TEŞHİR ETSE...

Faraza C. H. P. milletin itibarını kazanmak için bütün muhbirleri teşhir etse(olur ya)... O zaman seyredin siz curcunayı...

«Milyonla barındığın ecsad arasından»

«Kaç nasiye vardır çıkacak pakü dırahşan»

KİM DOLDURDU?

Lâkin kim doldurdu dersiniz şu plâğı? Sahiden Reşat Aydınlı doldurdu ise yandık. Sesi hiç radyofonik değilmiş. Şimdi işin yoksa bu cırtlak sesi aylarca radyoda dinle dur... Daha sesi güzel bir muhbir bulunamaz mıydı acaba?

C. H. P. ÜBER ALLES

Senelerce Türk ordusunu büyük bir feragat ve gayretle idare etmiş olan General Sadık Aldoğanın masuniyetinin kalkmasını istiyenler arasında kim var biliyor musunuz? Atıf Ödül! Hani şu askerlik vazifesini yapmamış olan eski C. H. P. li...

C. H. P. Über Alles (Her şeyin üstünde) Fakat... Fakat hazırlanan bütün plânlara, çevrilen dolaplara, insan namuslarını hiçe saymalara rağmen bu memlekette hakkı ve adaleti koruyanlar bulunacak ve bunlar haksızlık ve kanunsuzluk karşısında daima dikilecceklerdir.

Bundan bir an şüpheniz olmasın... Misal mi istiyorsunuz; İşte Aldoğanın masuniyetinin kaldırılması gayreti suya düştü: Komisyon teklifi 11 e karşı 13 oyla reddetti...

BALTA BİLE...

Evet, bir zamanlar bir çok Bakanlıklara balta olan Tahsin Bekir Balta bile bu kadarına pes dedi... Sadık Aldoğanın masuniyetinin kaldırılması aleyhine oy verdi, başına geleceğini bile bile.

C. H. P. bu gidişle ne dilini yutmuş olanları söyletecek. Fakat, bu bir kaç balta ile olacak iş değil...

AJANSLARIN 1950 HAVADİS PROGRAMI

(Nafen. A. P. ve A. A. nın 1950 senesinde tatbik edeceği hâvadis programı gazetelere gönderilmiştir. Bu arada, yanlışlıkla olacak, gazetemize de bir adet gelmiştir. Mahrem tutulması kaydına rağmen neşrediyoruz.)

Harbin er geç çıkacağına dair bir haber veya nutuk (her gün).

Amerikan yardımının lüzumuna dair bir haber veya nutuk (her gün).

Demirperde gerisinde isyan, sabotaj v.s. (her gün).

Yugoslavyada harbin kaçınılmaz olduğuna dair bir haber (her gün).

İrandaki çarpışmalara dair bir haber (her gün).

Türkiyenin geriliğine ve Amerikan yardımına muhtaç olduğuna dair bir nutuk veya haber (günaşırı).

Her hangi bir Amerikan makamının milyonlarca dolar yardım yapılmasını kabul ettiğine dair bir haber (Günaşırı).

Her hangi bir kimsenin hürriyeti seçtiğine dair bir haber (Günaşırı).

Ağahanın torunu veya gelini hakkında bir haber (Günaşırı).

Herhangi bir prensesin gebelik vaziyetine ait bir haber (Günaşırı)

Stalinin öldüğüne dair bir haber (Haftada bir).

Çörçile ait bir haber (Resim yaptığına, birisine baktığına, gülümsediğine dair olabilir) (Haftada bir).

TÜSTAV

Bir köy satılığa çıkarıldı

Reşit Paşa veresesi Yakuplu köyünü Çatalca Hukuk Mahkemesi kararı ile satıyor. (15/XI/1949 tarihli gazetelerden)

250 yıldanberi Yakuplunun geniş toprakları üzerinde yerleşip nesiller yetiştirmiş olan ahalisi ne yapacaklarını şaşırmışlar. Mülki teşkilâta dahil edilmiş ve muhtarlığı, heyeti ihtiyariyesi, köy odası bulunan bu koca köyün günün birinde veresesi çıkıp haraç mezat icra marifeti ile satılacağını kim tahmin edebilirdi?

Bu memlekette mülkiyeti şahsiye vardır. Tapusunu göstermek şartı ile bir şahıs, değil bir köyü icabında bir şehri bile boydan boya alabilir ve satabilir. Ama diyeceksiniz ki 250 yıldanberi o topraklara yerleşip yuva kurmuş ve imar etmiş olan köylülerin o köylülerin o topraklarda hak iddia etmiye hakları yok mu? Haklı olmıya —mantıkan, vicdanen— onlar da haklı ama mülkiyeti şahsiye diyince akan sular durur, ve toprağa üzerindeki bütün mamurelâri ile hattâ canlı cansız varlıkları ile her şeye sahip olan birden hâkim olur.

———o———

İKTİSADİ HABERLER:

Karaşide Toplanacak İslâm İksat Kongresine Türkiyeden delege olarak giden şehrimiz C. H. P. İdare Heyeti azasından Sırrı Enver Batur İstanbulda Şam fıstığı, Halep köftesi, Yemen kahvesi, Şam baklavası ve Bağdat hurması sarfiyatının artmış olduğunu ve bu artışın aynı zamanda İslâm memleketleri arasındaki ticari ve iktisadi bağları kuvvetlendireceğini ve belki de yarınki İslâmistanı doğuracağını Kongreye bildirecektir...

Bay Batur Kongrenin Halk Partisine çekeceği teşekkür telgrafını da hâmil bulunmaktadır.

Yeni kapitülâsyonlar

Hüseyin Cahit Yalçın, Ulus gazetesindeki meşhur başmakalelerinden birinde, şöyle diyor: «Birinci Cihan Harbi başlayınca, İttihad ve Terakki hükümetinin ilk işi kapitülâsyonları kaldırmak oldu. Cumhuriyet Türkiyesi memleket içinde, hiç bir imtiyazlı zümre tanımadan memleketi idare saadetini gördü. Fakat, demokratik rejimin tatbikine başlandığından beri geçen üç dört sene zarfında yeni bir kapitülâsyonlar saltanatının hüküm sürmeğe başladığı günden güne biraz daha fazla hissediliyor. Şimdi de hükümet ve zabıta memurlarının karşısında kendilerini sair fanilerden ayrı, yüksek ve imtiyazlı bir mevkide tutmağa çalışan bir zümre peyda olmuştur ki, keyifleri bildiği gibi... v. s.»

Neden bahsediyor Hüseyin Cahit, biliyor musunuz? C. H. P. yâranından değil, göbekli kodamanlardan değil, Amerikalı dostlarımızdan değil... değil... değil. Muhaliflerden bahsediyor...

İlâhi su kuşu!...

Dünyada neler dönüyor

Pek sevgili, pek aziz, pek candan dostumuz Amerikalıların unutup gittikleri radarımızı etrafı eknafa şöyle bir tevcih eyliyelim, ne mene kaşkarikolar, katakulliler döndüğünü bir temaşa edelim dedik.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda: — Şöyle bir baktığımız ve kulaklarımızı kabarttığımız zaman gördük ki, bütün bir haftanın en çetin meselesini dünya sulhu hakkındaki tartışma teşkil etmiştir... Bir tarafdan Vişinski nin ortaya attığı tez, diğer yönden ise Anglo - Saksonların karşı teklifleri çarpıştı durdu...

Sovyet Teklifi: — Vişinskinin ağzından duyduk ki, şu dünya denilen yıkılası meretin üzerinde her kes için güle oynaya yaşanacak bir yer vardır. Yeter ki, her iki taraf ta birbirine karşı anlayış göstere. Bunun için de, sosyalizm ve kapitalizm denilen şeylerin yanyana yaşayabileceğini kabul etmek ve bundan önce ki Yalta ve Postdam anlaşmaları çerçivesi içinde hareket etmek yeter.

Anglo-Saksonların hücumu: — Vişinskinin bu sulh plânına İngiliz ve Amerikalılar başka bir tasarı ile hücuma geçtiler. Varren Osten nam Amerikalı ve Mak Nayl isimli İngiliz dediler ki, Rusya bu teklifinde samimi değildir. O bütün dünyayı tahakkümü altına almak istiyor. Dünya, bugüne kadar, onun kadar mütacaviz, onun kadar emperyalist bir devlet görmemiştir. Hüsnüniyetini mi göstermek istiyor? Aman efendim, bundan daha kolay, daha zahmetsiz birşey olur mu? İşgal altında bulundurduğu Alman ve Avusturya topraklarını terkeder, Batı Almanya hükûmetini resmen meşru hükûmet olarak tanır, Çekoslovakya, Macaristan, Arnavutluk, Bulgaristan, Rumanya ve Polonyadaki Halk Cumhuriyetlerini desteklemekten vazgeçer ve kendi kabuğuna çekilerek bizleri istediğimiz gibi at oynatmağa bırakır. Bu memleketlerin gelir kaynaklarını bizler işletmedikçe ve yatırdığımız sermayelerin istikbali garanti edilmedikçe dünyada hakiki sulh olamaz.

Veto meselesi: — Amerikalı dostumuz sözü aldı. Bakalım neler söyledi? «Ha! Az kaldı unutuyordum. Bizi dünya işlerinde istediğimiz gibi hareketten alakoyan bir de veto meselesi var. Horthyası Rozvelt'in —o herif de kızılın biriydi ya- başımıza sardığı bu püsküllü belâ Birleşmiş Milletler Kurulunu dilediğimiz gibi evirip çevirmemize engel oluyor. Şu veto derdi olmasa Genel Kurulda Genel konseyde daha bilmem ne karın ağrısından ne kararlar geçirtmeyiz.

Bizim yapacağımız teklifi reddetmek kimin haddine düşmüş!... Bize karşı gelmek cüretini gösterecek olanlardan kiminin parasını keser aç bırakırız, kimini mânevi yardımımızı esirgemekle tehdit ederiz, lâf aramızda, kimini de içinden avlarız. İşte size bir misal:

Filipin Seçimleri: — Efendim, Filipinlere egemenlik verdiğimizi bilirsiniz. Bu memleket müstakil olması dolayısile Birleşmiş Milletler Kurulu üyesidir. Son günlerde burada Cumhurbaşkanı seçimleri yapıldı. Bu mücadeleye iki parti ve iki aday iştirak etti. Milliyetçiler Bay Lorel'i, Liberaller ve biz eski

(Devamı 4 de)

BİLMECE

Aşağıdaki cümleler Faşist İtalya Korporasyon Bakanlığının 1940 ta Fransızca olarak bastırdığı «İtalyan Sendika ve Korporasyonlar Teşkilâtı» adlı kitabından ve Demokrat Türkiye (!) Çalışma Bakanı Reşat Şemseddin Sirer'in 1949 da söylediği nutuklardan alınmıştır. Hangi cümlelerin hangisine ait olduğunu bilin bakalım:

1 — Devletin sınıflar ve zümreler arasında ihtilâfları haletme işini asil bir vazife olarak üzerine almadığı bir nizam içersinde lokavt gibi, grev gibi silâhların da kulanılması çaresiz görünüyordu. Ancak, bu silâhlar da, onları kullananları çok kere hedeflerine ulaştıramıyor, memleketin iktisadi düzeni bozuluyor, bunun ıstırabını en çok işçi zümresi çekiyordu.

2 — Yıkıcı sendikalizmin veya sadece mutlak bir sendika hürriyetinden faydalanan işçi teşekküllerinin en feci vasıflarından biri, bu teşekküllerin grev veya lokavt tertip etmeleridir; bu da, he mseraayedarlara, hem de işçi kitlelerine zarar verir.

3 — Bu nizam içerisinde bütün zümreler uzlaşmış ve barışmış olacaktır. Zümreler ve sınıflar çatışmıyacak, dövüşmiyecek ve sınıf kavgasının silâhlarına ihtiyaç olmıyacaktır. Devlet... Sermaye ile emek arasında âdil bir hakem ve hâkim olarak ileri bir insan cemiyetinin devletinden beklenen vazifeleri ifa edecektir...

4 — ... Devlet, artık sosyal meseleyi bir polis meselesi haline getiren umumi nizamın müdafaasiyle yetinmez, birbirine zıt sosyal menfaatler karşısında bir uzlaştırma ve adalet vazifesi alır...

5 — ... Sayin de, emeğin de hakkı korunmuş, milletin iradesine dayanon devletin de haklara bekçilik ettiği, kimseyi kimseye ezdirmediği, intizamı koruduğu, millet fertleri ve zümreleri arasında hakikaten adalete hakemlik ve hâkimlik ettiği bir halk idaresi nizamı istiyor ve bunu kurmağa çalışıyoruz. Böyle bir nizam içinde dövüşe lüzum yok. Dövüşmenin vasıtaları olan greve de, lokavta da lüzum yok.

Her parçanın kime ait olduğunu, 4 üncü sahifede bulabirsiniz.

Bizde parti nasıl kurulur nasıl dağıtılır? Gelecek sayımızda ibretle okuyacaksınız

MEKTUP

Kardaşım,

Cümle dostlara selâm ederim, bildik bilmedik dostlara selâm ederim, Kervankonmazlı kardaşım Ahmede selâm ederim, acep bi iş dutabildin mi? Düşümde ikimizi pembe bir ineğe binmiş gördüm, çarşı gimin bi yerde, derken bi karga görüktü, ortalık karıştı, Ahmet de ben de bi kuyunun dibine düştük, meğerki ne kuyu, pavlikenin bacasıymış, ustalar koşuştu bizi pavlikanin hökümdarına götürdüler, bacadan pavlikeye girmek böyük suçumuş... Hayırdır işallah, hayra yormak lâzım böylesini...

Tevatir bi misafir geldi Ankadan, bakanmış. Kime bakan dedim kandarcı Salih efendiye, bi yevmiyemi kestirtti itoğlu it, ulen dedi, sen benimle alay edecek adam mısın! Yemini billah ederim ki sana kardaş, bu lâfı söylediğimde içimde bi kötülük yoğudu. Çırçır pavlikesine gireli dört gün oldu, başa

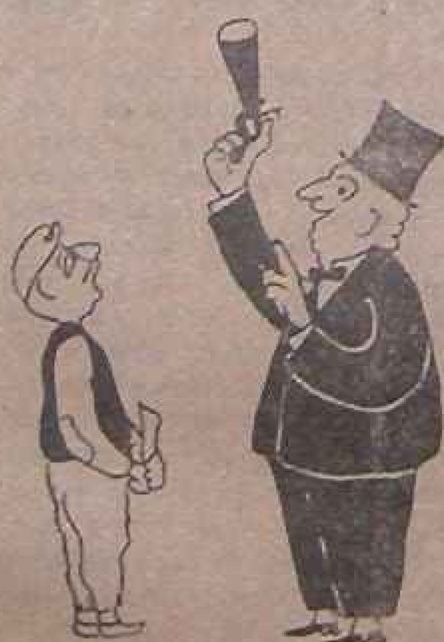
Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

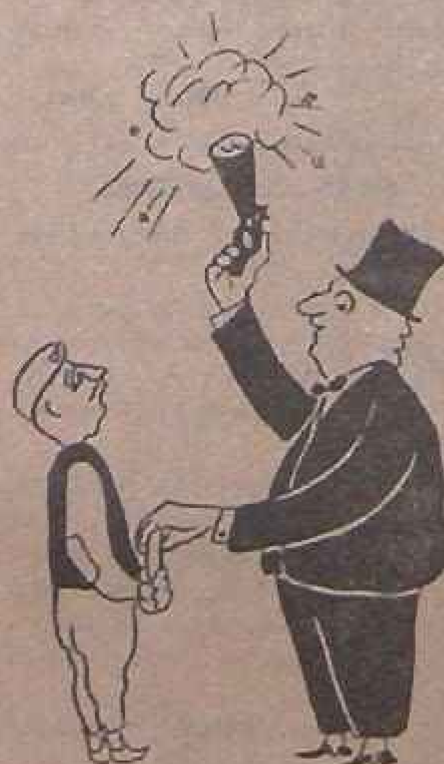
neler geldi neler. Gavur dağı kadar pamuk yığılmış avlıya, ambara dıhılacak bu mâl, eini çabuk tut dediler, evelallah heç söz söylettirmem kendime affedersin sucuk gimin olmuşum, derken haber geldi, her keş yüzünü gözünü yusun avlıda toplansın, deyi içime bi korku girdi, neyse, muslukcarda su yoğumuş, toplandık avlıya ustabaşılar ortada, biz divar dibinde Derken pavlikanin tüm mamurini çıka geldi, arkadan da malsahibi, emme zorlu, camız gibin vallah! Elim ayağım kesildi, neyse hani diyeceğim, insan bi tuhaf oluyo... Malsahibi çok babacanmış, çocuklar dedi, bu akşam babanız gelecek dedi, yırtık pırtık istemem dedi, sabın dağıtılacak, hamama gideceniz dedi, ondan sona pekâle, temiz urbalar verilecek, gül gimin olursunuz, babanızın karşısına çıkarsınız, anladınız mı? Kimse cüvap vermedi. Mâl sahibi dellendi, sarı Silo adında biri var ona döndü, ulen anladın mı? dedi fıkara ne bilsin, benim bübam Elbistanda mefateyledi... der demez millet güldü, mal sahibini görme, pişmiş pancar kesildi yüzü gözü, pavlikemden atın iti deyi bi bağırdı bi çağırdı!... Usta başılar, mamurin, hepsi birden Sarı Siloyu yaka paça takat sille dehlediler. Aybettiler. Meğerki ne babanız dediği bakanmış... Ne bilelim. Salih efendiye bakanı soracak oldum yövmiye gitti... Öksürük möksürük dedikse de bizi hamama soktular, traş ettirdiler, giydirdiler, getirdiler bizi saray gibin bi yere, meğerki ne tüm işçiler oraya toplanmış,

(Devamı 4 de)

C. H. P. seçimde kazanıyor

Ne Sihidrid

Ne Keramet

El Çabukluğu

Mârifet

NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

İstiklâl var mı, yok mu?

(Baştarafı 2 ncide)

yapılarak dış tesirlerle bozulmamalıdır. Meselâ, gümrükte serbest olmaması kayıt altında tutacak bir tesir, ulusal ekonomik varlığımızı öldürür.» (S. 111)

«Ulusal pazarın korunması, bugünkü anlayışla ulusal sınırların korunmasından hiç farklı değildir. Bir ulusun iç pazarlarına yabancı manifaktürünün ayak basmasiyle, bir düşman müfrezesinin ülke topraklarına ayak basması arasında bir fark tasavvur olunmamalıdır. Karşılıklı anlaşma üzerine kurulmuş esas dışında bizim hesaplarımızı ve rızamızı aşarak sınırlarımızdan giren bir vagon yabancı eşyanın yurda yayılmasından, bir düşman kuvvetinin bir yurd parçasını istilâsının uyandırdığı acı duyulmalıdır...... Yerine ve zamanına göre, bazen bu, ötekinden beter tesir yapar...... Gümrüklerini kendi hayati ve ekonomik dirilmesi pahasına ecnebi mallarına açmış olan bir devletin sınırarını yabancı ordulara kapamasının değeri ve mânası kalmaz.» (S. 112)

Halbuki, Türk - Amerikan iktisadi iş birliği antlaşmasının 2 inci maddesiyle (D.1) şöyle bir taahhüt altına girmiş bulunuyoruz:

Türkiye hükûmeti milletlerarası ticarete engel olan resmi ve hususi mânialarıı azaltacaktır.

Bunu bizim anlıyacağımız dile çevirirsek, Türkiye hükûmeti gümrükleri açacak ve yerli istihsali himaye edemiyecek, demek olduğu meydana çıkar.

«İç Siyasada İstiklâl...»

«İç siyasada istiklâl» bahsinde Peker şöyle demişti:

«...... Bir devlete, başka devletler, ... ekonomik alanda devletçi ol veya liberal ekonomiyi güt! der ve bu ulus da kendi isteğine, düşünce ve faydasına uymamasına rağmen onu alırsa, farkında olmaksızın istiklâlini o yönden kaybeder.» (S. 105)

Halbuki, Türk-Amerikan iktisadi iş birliği antlaşmasının 2 inci maddesi (D. 3) ile şöyle bir taahhüt altına giriyoruz:

Türkiye hükûmeti resmi ve hususi teşebbüsler arasında rekabeti takyit, piyasadaki iştiraki tahdit veya inhisarcı kontrolları teşvik edemiyecektir.

İşte bu madde ile, Anayasadaki açık kayde rağmen, devletçilik politikasından vazgeçmek zorunda bulunuyoruz.

«Adliyede İstiklâl»

Kitabın «Adliyede istiklâl» bahsinde şöyle denmiş:

«Bir devletin adli bütün işleri ulusal kanunlara göre işliyecek olan ulusal mahkemelerde müstakil hâkimler tarafından görülmelidir. Bundan başka, bu ulusal mahkemeler kaza hakkını, hiçbir dış tesir ve tazyik olmadan bütün yurddaşlara müsavi şekilde tatbik etmelidirler. Bu yurd içindeki yabancıların tabi olacakları adli şartlar, istiklâlleri tamam olan başka yurdlarda, Türklerin tabi olacakları şartların ayni olmalıdır. Kazâ hakkı kapitülâsyonlar veya herhangi bir dış tesirle bozuk bir hâle gelirse, o devletin istiklâli derinden yaralanmış olur.» (S. 107-8)

Halbuki, Türk - Amerikan iktisadi iş birliği antlaşmasının 9 uncu maddesiyle şu şartı peşin olarak kabul etmişiz:

Türkiye hükûmeti Amerika'lı şahıslarla Türk hükûmeti arasında çıkacak ihtilâfları Amerikan hükûmetinin millererarası adalet mahkemesine göndermesi halinde bu mahkemenin kazâ salâhiyetini şimdiden tanır.

Ulusal Onur, İstiklâl ve Bayrak..

Yukardan beri istiklâl hakkında sıralanan sözleri nihayet kitaptaki şu cümlelerle bağlamak yerinde olur:

«Sıkıntılı bir günü hoş geçirmek için, saydığımız esasların birinden vazgeçme çığırı açılırsa, böyle lâubalilikle istiklâl titizliğinde suiistimal kapısı aralık edilirse, bu kapı çok sürmez ardına kadar açılmağa mahkûmdur.» (114)

«Ulusal bayrak, müstakil ulusal onurun, ulusal varlığın bir remzidir. Ancak ana çizgileriyle sayıp döktüğümüz istiklâl şartları tam olmıyan bir yurdda bayrağın göklere yükseldiğini iddia etmenin mânası yoktur. Bu şartların hepsi tam olmalıdır ki, ulusal bayrak yüce bir remiz olarak, istiklâli kutsal mânasiyle ifade etmiş olsun.» (S. 112)

Receb Peker, o zamanki talebelerine bol keseden bir de vaitte bulunmuş:

«Büyük savaş sonunda masrafını gelirine uyduramıyarak büyük istikrazlara kucak açan bazı devletler büdcelerinde ecnebi kontrolünü kabul etmek zorunda kaldılar. En çetin ihtiyaç günlerinde bile bu sonuca düşmekten kendini korumayı bilmiş olan bizim neslimiz, yüce bir uluš terbiyesi olarak bu nokta üstünde daima duygulu ve uyanık kalacaktır.» (S 110)

İnsanların sözleriyle hareketleri arasındaki ayrılığı önceden görmek mümkün olsaydı, on iki yıl sonra Amerikan yardımına ilk defa yanaşan ve Amerikalıların söylediği «Recebim, sarı lira vereceğim!» türküsünü hazla dinlemiş olan eski Başbakan sayın Receb Peker'in o son sözleri üzerine, arka sıralarda oturan talebelerden birinin şöyle seslenmesi yerinde olurdu:

— Atma Receeeb! din kardeşiyiz!...

HAM

Suikastin içyüzü

(Baştarafı 1 incide)

kım hoplamalar zıplamalar işittim. Hep bir ağızdan bağırıyorlardı:

«Başlarmısın, başlayalım mı
Karagözün evini taşlayalım
mı?»

Millet Partisi ne âlemde?

Millet Partisi erkânı ailelerile vedalaşmağa gitmişlerdi.

Hikmet Bayur ne diyor?

Evinde ne kadar kâğıt varsa yakıyordu. «Henüz söyleyecek bir şey yok» dedi.

Osman Köni ne diyor?

Oradan Osman Nuri Köni'ye koştum. Kanunların içine gömülmüş çalışıyordu: «İddialarını çürütecek 1250 delil buldum. Daha dört bin lâzım» dedi.

Özalp ne diyor?

Özalp'a koştum. Ağzı kulaklarına varıyordu: «Tam bize göre iş» dedi.

Reşat Aydınlı ne diyor?

Reşat Aydınlıyı karanlık bir kovukta ses tecrübeleri yaparken buldum. «Vallahi, billâhi, tallahi, iki gözüm çıksın ki, Allah belâmı versin ki, ben yapmadım.»

Daha nerelere, nerelere gitmedim.

Meselenin iç yüzü

Yukarıda elde ettiğim mâlumattan açıkça anlaşılıyor ki: Aldoğan Reşat Aydınlıyı görmüş, Aydınlı Fuat Arnaya gitmiş, Fuat Arna Osman Bölükbaşı ile rakı içmiş, Osman Bölükbaşı Aldoğanı görmüş, demiş. Aldoğan Reşat Aydınlıya haber vermiş. Reşat Aydınlı Fuat Arnaya gitmiş, Fuat Arna Reşat'ı görmüş, Reşat, Osmana, Osman Reşada

(devamı gelecek sayıda)

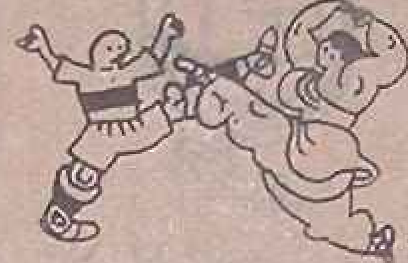
Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.
Dizgi: ANIL Matbaası
Baskı: Sucuoğlu Matbaası

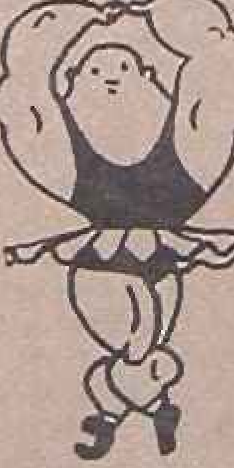
BERABERE

Finale Mersinli Atinaya gidecek

Futbolcularımızın -rivayete göre- ayakları ile bozdukları Türk-Yunan dostluğunu tekrar canlandırmak yolunda bir adım atılmıştır. Yunanlı dostlarımız, ayakların terbiye edilmesine dayanan bale sanatını bu uğurda seferber etmişler, Tatiana Varudi isminde bir dilberi *memleketimize* göndermişlerdir. Sevindik... Meğer iş hiç te öyle değilmiş, doğrudan doğruya bir intikam teşebbüsü ile karşılaştık. Bir kaç düşüncesiz gencimizin attıkları tekmelere mukabil, Bayan Varudi'nin hesaplı bir şekilde bizlere savurduğu tekmeler düpedüz gaddarlıktı. Emektar bir atlet komple vasıflarını parlak bir şekilde bir araya getiren bayan Varudi, üstelik *mihrace* kıyafetinde bir zeybek dansı ile bizlere «Milli» bir darbe indirmiştir. Zarar yok, şimdi berabereyiz, final maçında ayak oyununun üstadı Mesinliy göndeririz. Atina Operasında bir «Fındık Kıran» balesi oynar ki görürler onlar.

FİL (o Elen)

TÜSTAV

BİLMECE

3 üncü sayfadaki Bilmecemizin cevapları:

1 — Reşat Şemsettin Sirer: 12 Kasım 1949 da, İstanbul işçi sendikaları başkanları ve yönetim kurulları karşısında söylediği nutuktan.

2 — İtalyan Sendika ve Korporasyonları Teşkilâtı, 1940, s. 27

3 — Reşat Şemsettin Sirer: 12 Kasım 1949 da, İstanbul işçi sendikaları başkanları ve yönetim kurulları karşısında söylediği nutuktan.

4 — İtalyan Sendika ve Korporasyonlar Teşkilâtı, 1940, s. 6.

5 — Reşat Şemsettin Sirer: 6 Kasım 1949 da, Adana ve Tarsus işçileri temsilcileri ile sendikalar yönetim kurulları karşısında söylediği nutuktan.

NUHTAN SORUN

Okuduğunuz gazete ve mecmuaları; bulunduğunuz partiyi; hoşlandığınız film ve piyesleri, beğendiğiniz roman ve hikâyeleri bildiriniz size bilgi ve zevk dereceniz ve az çok karakteriniz hakkında malûmat verelim!

Yalnız size peşinen şunu söyleyelim ki cevabı alınca kızmaca yok. Zira dünyada yüzüne karşı kusurları söylendiği zaman sinirlenmiyecek ve yine yüzüne karşı meziyetleri sayılıp döküldüğü takdirde böbürlenmiyecek pek az insan vardır. Biz sizlerin hakiki dostunuz olduğumuz için daima kusurlarınızı gösterecek ve yapıcı; müsbet tenkitlerde bulunmıya çalışacağız. İsimlerinizi rumuzla belirteceğimiz için bunları neşretmekte de bir mahzur görmiyoruz.

Okunaklı olarak yazıp göndereceğiniz soruları (NUH ADINA) ve aşağıdaki adrese yollamanızı rica ederiz.

ADRES: Posta Kutu 12 Tophane — İSTANBUL

Zonguldaktan; E. K. U. M. rümuzlu okuyucumuz soruyor:

Ulusa ebediyen aboneyim. C. H. P. nin en faal üyelerinden biri sayılırım. Tahsilimin hepsini toplasan ancak bir lise süresini güç doldurur. Buna rağmen emrimde sürü ile Üniversite mezunu çalıştırırım. Ağızdan dolma bir az fransızcam ve çat pat İngilizcem ile Avrupa ve Amerikada iştirak etmediğim teknik ve ilmi kongre kalmamış gibidir. Büyük adamların hayatlarını okumıya vaktim olmasa da dinlemesini severim. Hele onları taklidde bayılırım. En samimi dostum küp rakısı ve votkadır. Kafam tütsülü olduğu anlarda ki zaten ayık halime pek ender tesadüf edilir.. yapamadığım kalmaz. Matbuata aleyhimde neşriyata meydan vermemek için elimden gelen fedakârlığı yaparım. İşçinin anasını bellerim. Ailem kuş sütü ile banyo yapar. Debdebe ve lüksten yana Ağa Han yanımda çocuk oyuncağı kalır... Buna rağmen yeni yapılan villamda nedense rahat değilim... Gözlerimi kapar kapamaz önüme korkunç hayaletler dikiliyor. Kâbuslar içinde sabaha kadar bunalıyorum... Acaba neden?

— Önünüze dikilen korkunç hayaletler ve sizi bunaltan kâbuslar anasını bellemekte devam ettiğiniz ameleciklerin alın terleridir.

Lâyık olmadığı mevkilere getirilen, bilgi ve kabiliyeti fevkinde kendilerine iş verilen herkes sizin gibi şımarır ve ne yaptığını, ne yapacağını bilmez bir hale gelir... İnsan oğlunun iki çeşit tekâmül yolu vardır. Bunlardan biri bilgi ve iktidarı nisbetinde tedrici fakat her attığı adımdan emin olarak ilerlemelidir.

Bu tarz yükselişten onu hiç bir kuvvet alıkoyamaz. İkinci yükselme yolu tepeden inmedir. Bilgi ve ihtisasa bakmaz... Politika imkânlarından faydalanarak veya iltimasla gerçekleştiriliverilir. Tıpkı sizin işde olduğu gibi. Fakat bu liyakatsiz yükselişin son derece ani bir de düşüşü vardır ki hani yani tez elden düşman başına... İşte o zaman ne parti, ne pırtı kâr etmez... Siz'u iş bir kere çığırından çıkmış... Sonunuzun neye varacağı gün gibi aşikâr...

MEKTUP

(Baştarafı 3 cü de)

hemi de benim emsalim değel, ustalar eski işçiler, herkeş gelmiş, gelmeyenin haftalığı gider, millet tüm dolmuş. Gözlüklü biri geldi, yamacımıza emirtekrarı bilirmisiniz dedi, bilirik dedik, ustabaşıların eline bakacaksınız dedi, al - anladınız mı? Gözlüklüye anladık dedikse de pek o kadar değel...

Efendim, derken karakuru biri geldi, meğerkine bakanmış, babamız, bizim için hep titremiş, sağ olsun, yumruklarını bi sıktı, bi sapsarı kesildi, üzerimize yürüyecek oldu, yanımda Adanalı bi çocuk vardı; Aban! deyi bağırınca herkeş ona baktı; üç yevmiyesi kesildi. Derken bakan bi diller döktü, sakın izinsiz kırav yapmayın dedi, karışmam sona lakavat olursunuz dedi usulcana yanımdakine lakavat ne dimek? dedim, bi şetteğel dedi, uyuz filân... Usta başılar işaret eyledikçe güzel alkış duttuk, efendim tam o sırada bende gıcık başladı...

Paşa çiftliğinde öksürüğe dutuldumdu ya, hamama da zorla soktular, tam bakan konuşuyo.: ben dimek siz dimek siz dimek ben dimek... diyordu ki öksürük başladı... Durmaz, durmaz da durmaz. İri yarı iki kişi geldi efendi şöyle biraz gelirmisin dediler, tuttukları gibin dışarı attılar, dışarda yakaladılar yallah karakola. Beni kırav elebaşısı filân sanmışlar, yatırdılar, pavlikeden baş kâğıdım gelinceye kadar... Allaha şükür şimcik kurtulduk, kumser bi daha böyüklerin önünde öksürme dedi, karışmam... Meğerkine böyüklerin önünde kıravcılar öksürürmüş, şaştım kaldım...

Cümlenize selâm, başa gelenlere ne dersin, yaz.

Veli Yılmaz

Dünyada neler dönüyor

(Baştarafı 3 cü de)

Başkan Kirino'yu destekliyorduk. Öyle bir seçim yapıldı ki deme gitsin. Kafalar kırıldı, gözler patlatıldı, polis ve jandarma karakollarında Lorel'e rey verme gafletinde bulunan vatandaşlara mükellef sopa ziyafetleri çekildi. Ama diyeceksiniz ki böyle de seçim olurmuymuş? Aman efendicağızım, olur elbette! Amerikanın peşi sıra yürüyecek, ona körü körüne itaat edecek adamlar nasıl seçilirlerse seçilsinler mübahtır.

Çin meselesi: — Meğer Amerikalı dostumuzun bağrı çok yanıkmış. «Bu veto işi bizi çok üzüyor» diye sızlamağa devam etti. Şimdi birde Çin belâsı çıktı. Şu komünist Çinliler yok mu, (Biz Çan-Kay-Şek'i tepeledik; Birleşmiş Milletlerde bulunmak bizim hakkımızdır) diyorlar. Ne yapacağımızı şaşırdık. Er geç bunu kabul edeceğiz. O zaman güvenlik konseyinde halimiz nice olacak?

Atom İşi: — Biraz da Amerikanın politik ve iş âlemine bir atfınazar eyliyelim dedik. Aman! O

ne? Her tarafta bir telâş, bir endişe... Meğer Viginskinin söylediği sözler ortalığı allak bullak etmiş. Bu adam Birleşmiş Milletler Siyasi Komisyonunda, Sovyetlerin atom enerjisini harp silâhı olmaktan ziyade kalkınma işlerinde kullandıklarını ve hattâ, bununla dağları devirip kanallar açtıklarını söylemiş. Şimdi, sadece büyük sermayedarların menfaatine dayanan Amerika, bütün bir sistemi kökünden sarsacak böyle bir teşebbüse girişemiyeceği için. Rusyanın kendisini bir hamlede yüzlerce sene geçmesinden endişe ediyormuş.

İşte aziz okuyucular, bir haftanın kaşkarikosu ve katakullileri içinde bunları gördük ve bir parça zihnimizi dinliyebilmek için radarımızın düğmesini çevirdik.